

NVE-RME
rme@nve.no

POSTADRESSE
Statkraft AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 699

DERES REF./DATO:
202002640/2.11.20

VÅR REF.:

STED/DATO:
Oslo, 4.1.2021

FORSLAG OM ENDRINGER I FASTSETTELSEN AV INNTEKSTRAMMEN TIL STATNETT

Vi viser til høringsdokument nr 4/2020 fra Reguleringsmyndigheten for energi (RME): Forslag om endringer i fastsettelsen av inntektsrammen til Statnett. Statkraft støtter at RME foreslår å styrke Statnetts insentiver til kostnadseffektivitet. Vi vil i det etterfølgende gi noen generelle og konkrete kommentarer til RMEs forslag.

Innledning

I dag fastsetter RME en inntektsramme for Statnett i prinsippet lik andre norske nettselskap ved at de faktiske kostnadene (kostnadsgrunnlaget) inngår med 40%, mens 60% bestemmes av en kostnadsnorm. Imidlertid har kostnadsnormen for Statnett i praksis vært lik deres egne kostnader mens kostnadsnormen for øvrige nettselskap sammenlignes med et virtuelt selskap som anses å være gjennomsnittlig effektivt. Dette innebærer at Statnett har svakere insentiver til kostnadseffektivitet enn resten av nettbransjen i Norge.

Ulike analyser gir indikasjoner på at Statnetts kostnader har økt raskere enn andre europeiske TSOer og at de har redusert sin kostnadseffektivitet. Sammenlignet mot et utvalg av norske nettselskaper med regionalt distribusjonsnett viser også analyser at Statnett har svekket seg over tid. Statkraft mener at det er avgjørende at Statnett utfører sine oppgaver på en kostnadseffektiv måte og bidrar til at utvikling og drift av transmisjonsnettet gjennomføres til en lavest mulig kostnad for samfunnet.

RMEs forslag innebærer en ny beregning av effektivitet ved at Statnetts årlige kostnader sammenlignes med deres historiske kostnadsnivå, lik et femårig rullerende gjennomsnitt. I beregningene av effektivitet inkluderes alle kostnadene i kostnadsgrunnlaget bortsett fra deres eksterne kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret. I den sammenlignende analysen måles utviklingen i kostnadene i forhold til utviklingen av Statnetts oppgaver, målt som Statnetts anleggsmasse. Effektivitetsresultatet fra den sammenlignende analysen multipliseres med kostnadsgrunnlaget for å beregne kostnadsnormen. Videre foreslår RME et produktivetskrav på 1,5 prosent av kostnadsnormen for å fange opp forventet

produktivitetsutvikling og påvist ineffektivitet i de historiske kostnadene Statnett sammenlignes mot.

Generelle kommentarer

Statkraft støtter at insentivene til kostnadseffektiv drift for Statnett styrkes gjennom fastsettelsen av en ny modell. Selv om Statnett får insentiver til å effektivisere på mellomlang sikt vil en sammenligning med eget rullerende femårige gjennomsnitt imidlertid ikke sikre insentiver til langsiktig effektivisering. Dette bør RME søke å forbedre fremover. En utfordring med den foreslåtte modellen er at Statnett sammenlignes med seg selv, selv om produktivitetskravet i noen grad kan kompensere for dette. En modell der Statnett inngår i en felles ordning for måling med sammenlignbare selskaper ville gitt et bedre grunnlag for å vurdere effektiviteten sammenlignet med andre relevante selskaper. Vi vil derfor oppfordre RME til å jobbe for at de europeiske benchmarkingsanalysene forbedres slik at de kan brukes mer direkte i nasjonal regulering av TSO'ene.

Vi oppfatter at RME legger til grunn at modellen for fastsettelse av Statnetts kostnadsnorm skal være transparent, gi nøytrale insentiver på tvers av Statnetts virksomhetsområder, være treffsikker nok til at Statnett kan oppnå en rimelig avkastning ved effektiv drift og at modellen kan implementeres innen kort tid. Statkraft støtter dette. Modellen må imidlertid også sikre at kundene får en rimelig andel av effektiviseringsgevinster som oppnås.

Konkrete innspill

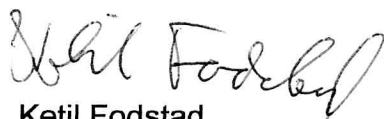
RME foreslår at Statnetts eksterne kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret holdes utenfor effektivitetsanalysen. Dette er i hovedsak kostnader til kjøp av reserver og spesialregulering som i liten grad er et valg for Statnett mellom driftsløsninger eller investering, men et valg om hvor høyt man skal utnytte kapasiteten i nettet. Dersom Statnett skulle fått insentiver til å redusere disse eksterne kostnadene frykter vi at det medfører redusert utnyttelse av transmisjonsnettet (for å redusere kostnader til kjøp av balansetjenester) og større grad bruk av systemkritiske vedtak som produksjonstilpasning (som innebærer produksjonsbegrensninger) for å redusere kostnader til spesialregulering. Statkraft har tidligere gjennom ulike høringsinnspill og en klagesak belyst denne problemstillingen. Vi støtter derfor RMEs forslag på dette punktet.

Statkraft støtter forslaget om å sette et produktivitetskrav til Statnett for å ta hensyn til produktivitetsutvikling og påvist ineffektivitet i de historiske kostnadene Statnett sammenlignes mot. Imidlertid synes et krav på 1,5% av kostnadsnormen lavt. Siden kostnadsnormen utgjør 60% av Statnetts inntektsramme innebærer det at tariffgrunnlaget isolert sett reduseres med 0,9%. Beregninger som konsultentselskapet Afry har gjort for Energi Norge og Norsk Industri viser at et produktivitetskrav på 1,5% bare innebærer at Statnett må redusere sine årlige kostnader med 0,2% for å oppnå en avkastning lik referanserenten. Vi oppfordrer derfor RME til å vurdere å øke produktivitetskravet.

Avslutningsvis vil vi støtte RMEs arbeid med å effektivisere de norske nettselskapene som driver en svært viktig monopolvirksomhet innenfor det norske kraftsystemet. Vår oppfatning er at nettselskapene som opererer i regional- og distribusjonsnettet har vist en betydelig effektiviseringsgevinst over tid, ikke minst

pga av myndighetenes regulering. Det er derfor på høy tid at man også forbedrer insentivene i reguleringen av Statnett. Vi oppfatter RMEs forslag som et betydelig fremskritt, men at det er mulig å forbedre det ytterligere, noe vi oppfordrer RME til å arbeide videre med. Ikke minst bør man gjennom det Europeiske regulatorsamarbeidet arbeide for at de europeiske benchmarkingsanalysene forbedres slik at de kan brukes mer direkte i nasjonal regulering av TSO'ene.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

Ketil Fodstad
Senior Vice President
Strategy & Development, Markets & IT